

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Eskilstuna kommun

29 mars 2021

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eskulstuna kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och inte funnit några väsentliga felaktigheter. Det finns dock avsteg i årsredovisningen i förhållande till lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed. Detta avser krav på redovisningen gällande intäkter, vilket inneburit en resultatförsämring på ca 13 Mkr och att det egna kapitalet borde ökats med ca 71 Mkr.

I övrigt har vi inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat och prognos

Kommunens resultat för året uppgår till 288 mnkr, vilket är 172 mnkr bättre än samma period förra året och 119 mnkr bättre än budget (169 mnkr). En stor del av den positiva avvikelsen mot budget förklaras med covid-19 relaterade kompensationer. Ökningen av intäkterna avser främst generella statsbidrag på 183 mnkr som var 91 mnkr högre än budget och skatteintäkterna är härmed 92 mnkr lägre än budget.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL och överskottet för året uppgår till 288 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om -21 mnkr, varvid balanskravsresultatet uppgår till 267 mnkr och bedöms vara uppfyllt.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Västerås 2021-03-29

Susann Eriksson

Auktoriserad revisor

Mikael Lind

Certifierad kommunal revisor

Bakgrund

— 1.1	Syfte och revisionsfråga	4
— 1.2	Revisionskriterier	4
— 1.3	Metod och avgränsningar	5

Resultat av granskningen

— 2.1	Förvaltningsberättelse	6
— 2.2	Redovisningsprinciper	6
— 2.3	Balanskrav	7
— 2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
— 2.5	Resultaträkning	10
— 2.6	Balansräkning	11
— 2.7	Kassaflödesanalys	12
— 2.8	Driftredovisning	12
— 2.9	Investeringsredovisning	12
— 2.10	Sammanställd redovisning	13

Bakgrund

Vi har av Eskilstuna kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi bedömer att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven, vilka preciseras i RKR R15. Det finns dock vissa avsnitt som skulle kunna utvecklas exempelvis "Väsentliga händelser för resultat och ekonomisk ställning" och "Balanskravsresultat". Synpunkter har lämnats till förvaltningen.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Kommunen uppger eventuellt avsteg från gällande lagstiftning görs vad gäller redovisningen av RKR R2 Intäkter. Från och med 2019 är det endast investeringsbidrag som räknas som offentligt bidrag eller där åtaganden fortfarande återstår som redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som inte är att betrakta som offentliga ska intäktsföras när förpliktelsen är uppfylld enligt RKR RS Intäkter. Vi anser att Eskilstuna kommun avviker från denna rekommendation. Om rekommendationen skulle följts skulle det medföra en ökning av det egna kapitalet med 70,9 mnkr. Utöver detta skulle årets resultat förbättrats med 13,2 mnkr.

Jämförelsetalen avseende avsteg från redovisningsprincipen för utdelning 2019 har medfört en omräkning av det egna kapitalet med 60,5 mnkr

Vid vår granskning har vi stickprovvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen, utöver ovan nämnda avsteg, i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2. Resultat av granskningen fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 288 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om -21 mnkr, varvid balanskravsresultatet uppgår till 267 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt. Vi rekommenderar dock kommunen att förtydliga avsnittet med innebörden av begreppet.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunkoncernen planerar, leder, följer upp och bedömer verksamheten utifrån två perspektiv – Hållbar utveckling och Effektiv styrning. För att säkra den långsiktiga styrningen har kommunfullmäktige fyraåriga strategiska mål för perioden 2020-2023 – Fler i jobb, Höjd utbildningsnivå, Attraktiv stad och landsbygd, Tryggt och självständigt liv, Miljö- och klimatsmart.

Se vidare information på sidorna 5-31 i kommunens årsredovisning.

Kommunens bedömning är att de ekonomiska resultaten inte riktigt når alla målen men det viktiga resultatmålet uppnås. Bedömningen är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Den sammantagna måluppfyllelsen inom Hållbar utveckling och Effektiv organisation gör att kommunen bedömer att de har en god ekonomiska hushållning.

I vår granskning av fullmäktige fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande. Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen inte till fullo är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

Titel	Utfall	Mål	Bedömning
Resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, kommun i genomsnitt under de fyra senaste åren, andel (%)	3.0 %	2.5 %	
Soliditet inklusive pensionsåtaganden kommunkoncern, andel (%)	19.8 %	15.7%	
Investeringarnas självfinansieringsgrad i genomsnitt under de senaste fyra åren, andel (%)	57.0%	50.0%	
Avtalstrohet, andel (%)	91,0 %	83,0 %	
Nämnder och bolag med en ekonomi i balans (antal)	17	20	

Kommunens bedömning är att de ekonomiska resultaten inte riktigt når alla målen men det viktiga resultatmålet uppnås.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen inte till fullo är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen eftersom ett av målen inte uppfylls.

2.4.2 Verksamhetsmål

HÅLLBAR UTVECKLING	EFFEKTIV ORGANISATION
Värna demokrati	Perspektiv KVALITET
Utbildning	
Vård och sociala tjänster	Perspektiv MEDARBETARE
Berikande kultur och fritid	
Hållbar samhällsbyggnad	Perspektiv EKONOMI
Samhällsskydd och beredskap	
Näringsliv och arbete	

Kommunen leder verksameten utifrån två perspektiv "Hållbar utveckling" (utåtriktat perspektiv) och "Effektiv organisation" (inåtriktat perspektiv) som i sin tur är indelade i ett tio processer.

För "Hållbar utveckling" nås två av sju övergripande processer och för resterande fyra processer bedöms måluppfyllelsen vara delvis uppfylld. För de tre perspektiven inom "Effektiv organisation" görs bedömningen att ett nås och resterande är delvis uppfyllda.

Kommunens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Den sammantagna måluppfyllelsen inom Hållbar utveckling och Effektiv organisation gör att kommunen bedömer att de har en god ekonomiska hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen inte till fullo är förenligt med de av direktionen fastställda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 288 mnkr vilket är 119 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 169 mnkr. Verksamhetens intäkter har minskat med ca 6 % (-96 mnkr) och kostnaderna har ökat med ca 16 % (+130 mnkr) jämfört med föregående år.

En stor del av den positiva avvikelsen mot budget förklaras med covid-19 relaterade kompensationer. Ökningen av intäkterna jämfört med budget avser främst generella statsbidrag på 183 mnkr som var 91 mnkr högre än budget och skatteintäkterna är härmed 92 mnkr lägre än budget. Bland avvikelserna för kommungemensamma kostnader jämfört med budget kan nämnas stadsbidrag migrationsverket -41 mnkr och budgetregleringskostnader med -32 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 11,5 %, vilket är lägre än nettokostnaden som ökat med 13,9 %. Det visar en negativ utveckling. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag inklusive finansnetto visar hur stor del som används i den löpande verksamheten. Rimlig nivå för kommuner är 97-98 % och Eskilstuna kommuns andel uppgår till 97,8 % (föregående år 99,1 %).

Kommunen har på totalen en positiv avvikelse på +34 mnkr för verksamhetens driftnetto:

Nämndernas kostnader	6 435 mnkr (+48 mnkr jämfört med budget)
Kommungemensamma kostnader	307 mnkr (-14 mnkr jämfört med budget)

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst Socialnämnden där det finns en budgetavvikelse på -101 mnkr, Vård- och omsorgsnämnden som visar en budgetavvikelse om +35 mnkr samt Stadsbyggnadsnämnden som avviker från budget med +28 mnkr.

- För Socialnämnden beror underskottet i huvudsak på ökade kostnader vilka i sig är hänförliga till köp av vård för barn, unga och vuxna samt en obalans i budget.
- För Vård- och omsorgsnämnden beror överskottet i huvudsak på minskade kostnader vilka i sig är hänförliga till minskat behov av hemtjänst och stängda verksamheter.
- För Stadsbyggnadsnämnden beror överskottet i huvudsak på minskade kostnader vilka i sig är hänförliga till den milda vintern, ökade bygglovsintäkter och överskott i kollektivtrafiken.

Årets resultat för kommunkoncernen uppgår till 860 mnkr samt till 362 mnkr exklusive reavinster på 498 mnkr.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter. Vi vill dock uppmärksamma och betona viktigheten av att följa och se över hur den negativa nettokostnadsökningen kan vändas.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

2.6.2 Finansiell leasing

Inga hyresavtal kortare än 20 år har redovisats som finansiell leasing. Vi rekommenderar en översyn leasingavtalen.

2.6.3 Gatukostnadsersättning och exploateringsbidrag

Från och med 2019 är det endast investeringsbidrag som räknas som offentligt bidrag eller där åtaganden fortfarande återstår som redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som inte är att betrakta som offentliga ska intäktsföras när förpliktelsen är uppfylld enligt RKR RS Intäkter. Eskilstuna kommun avviker från denna rekommendation. Om rekommendationen skulle följts skulle det medföra en ökning av det egna kapitalet med 70,9 mnkr. Utöver detta skulle årets resultat förbättras med 13,2 mnkr.

Enligt RKR R2 ska gatukostnadsersättningar intäktsföras när åtagandet är fullföljt.

2.6.4 Investeringar

Årets investeringar i kommunen uppgår till 1 151 mnkr och understiger budget med 325 mnkr. Av gjorda investeringar avser 75 % verksamhetsfastigheter.

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår till 2 198 mnkr och understiger budget med 731 mnkr. Av bolagens investeringar avser 43 % Energi- och Miljökoncernen och 57 % Kommunfastigheter.

Vi har inte noterat några avvikelser i vår granskning av investeringarna.

Vi har granskat balansräkningen och har (utöver ovanstående iakttagelser) inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer. Den skulle dock kunna utvecklas med information om utfall föregående år.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd i den ekonomiska redovisningen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer. Den skulle dock kunna utvecklas med en översikt om pågående och avslutade investeringar. I ärendet till KF finns dock bilaga med samtliga investeringar i kommunen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- ELP 4 AB, 100 %
- Eskilstuna Vindkraft AB, 100 %
- Eskilstuna Kommunföretag AB, 100 %
- Eskilstuna Kommunfastigheter AB, 100 %
- Eskilstuna Energi och Miljö AB, 100 %
- Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB, 63 %
- Eskilstuna Energi & Miljö Försäljning AB, 100 %
- SEVAB Energiförsäljning, 100 %
- Eskilstuna Ekeby 2:30 AB, 100 %
- Eskilstuna Energi och Miljö Elnät AB, 100 %
- Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB, 75 %
- Eskilstuna Jernmanufaktur AB, 100 %
- Destination Eskilstuna AB, 100 %
- Eskilstuna Logistik och Etablering AB, 100 %

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Bland annat har följande skillnader mellan kommunen och dotterbolagen justerats i den sammanställda redovisningen; återläggning nedskrivning badhuset (150 mnkr), återläggning uppskrivning mark (74 mnkr), elimineringar av utdelning (176,2 mnkr) samt diverse återläggningar av övervärden vid försäljningar.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.